

ሓጺር ጸብጽብ ልዝብ አባላት አኼባ ዓለምላካዊ ተበግሶ

ዓለምላካዊ ተበግሶ ንምድንፋዕ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ኤርትራውያን (ብኣሕጽሮ ዓለምላካዊ ተበግሶ) ብኣሓሰ 27, 2016 ልዝብ ምስ ደገፍቱን አባላቱን ዕውት ጉባኤ አቋቋሙ።

እቲ ጉባኤ ብመንገዲ ዕላል-የዕሩኽ (paltalk) ከምኡ'ውን ብናይ ስልኪ ዘተ (teleconference) እዩ ተቋቋሙ። ተጋባእቲ ካብ ኩሉ ኩርናዓት እዩም ተሳቲፎም። ንምጥቓስ ዝኣኸል ካብ ዴንግርክ፡ ስዊድን፡ ዓባይ ብሪጣንያ፡ ጀርመን፡ ሕቡራት ሃገራት አመሪካ፡ ሆላንድ፡ ብፍላይ ብዝሒ ተሳታፊነት ሃገረ እስራኤል ንኹሉ ተሳታፊይ ባህ ዘበለ እዩ ኔሩ። ተሳተፊቲ ድሕሪ ነብሶም ምልላዮም፡ ቀጺሉ ዝቐረበ ዛዕባ መእተዊ ብኣባላት ሓይሊ ዕማም ፕሮፊሰር አርአያ ደበሳይ፡ ኣቶ ተወልደ ስለለ፡ ወ/ሮ ተኸአ ዮውሃንስ፡ ኣቶ ዑቕባይ ገብረመድህን ብከምዚ ዘስዕብ ቀሪቡ።

እቲ ዘይጸዓድ ልቢ ኤርትራዊ ከም ሓደ አካል ሰውነት ኮይኑ ሃገራውነት ጨንጉዑ፡ ዲሞክራሲ ከስተንፍሱ፡ ዲሕሪ ከቢድ ዋጋ አሻሓት ስውአት ከፊሉ። እንተኾነ ግን፡ ባህጉ ተመንጢሉ፡ ኣብ ክንዲ ዝሓሸ ሂወት፡ ሕልሙ ከጋሃደሉ ኣይካኣለን፡ ኤርትራዊ ሰብአዊ መሰላትና ተቐንጢጡ፡ ሃገር ብሃገራ ኣብ ፍጹም ምልኪ ወዲቓ፡ **“ከምቲ ኮሚሽን መርማሪ ዘቐርቦ ፣ህዝቢ ኤርትራ ብሕገ ዘይኾነሰ ብራዕዲ ይማሓደር ከም ዘሎ ኢዩ ጸብጸቡ ዘቐረበ”**። ንህዝቢ ኤርትራ ዝወርዶ ዘሎ ግፍዒ፡ ቅድሚ ሕጂ ኣብ ገጽ መሬት ተራእዮ ኣይፈልጥን። ስለዚኮነ ድማ ሰብአዊ መሰል፣ ቁጠባዊ ጸላት፣ማሕበራዊ ኩነታትና ተባሕጊጉ ሃገረ ኤርትራ ሕገ ይኹን ቁዋም ኣልባ ኾይና ተሪፋ ኣላ።

ብመራሕቲ ካቴሊካዊት ቤተክርስቲያን ኤርትራ **“ሓውካ ኣባይ ኣሎ? ሓብትካ ኣባይ ኣላ?”** ክብሉ ጻዊዒቶም ቐሪቦምልና። ከም ኩሉ ኤርትራዊ፡ ኣውያት ሲናይን፡ ቅዝፈት ሜዲተራኒያንን በጽቢጹና። እቲ ፍታሕ ድማ ንሕና ባዕልና ኤርትራውያን ኣብ ኢድና እዩ ዘሎ። ነዚ ዕማም ድማ ኤርትራዊ ክዓስሎ ከም ዝኸኸ ሰላማዊ ሰልፊ ደገፍ ንመርማሪት ኮሚሽን ሰብአዊ መሰላት ኣብ መላእ ዓለም ዝተካየደ ኣረጋጉጽልና ማዕንግና ሸጥ ኣቢልና ድማ ተዓጢቐናሉ። ጉዳይ ሃገር **“እነ እተዘይ ፈቲሎዮ መን ክፈትሓይ፣ ሎሚ እንተዘይ ተዓጢቐ መዓሰ እም ደእ ክከውን”**

እዚ ኩሉ ኣደራዕ ዘጋጥመና ዘሎ ሃገርና ንምድሓን ዝግበር ቃልሲ ዘውሃህድ፡ ብዲሞክራሲያዊ ኣገባብ ዝተመርጸ ሕጋዊ መሪሕነት ዘይምህላወ ምኽኒ ስለዝኣመና፡ ዓቕምን ጸጋታትንን ኣብ ወጻኢ ሃገራት እንርከብ ኤርትራውያን ኣብ ድሕነት ሃገርና ኸውዕል ይኸእል እዩ ዝብል እምነት ስለዘለና ተበረሰና።

ነዚ ንምግባር ድማ ሕጋዊ ቅቡልነትን መዝነትን ዘለዎ መሪሕነት፡ ካብ ታሕቲ ናብ ላዕሊ ዝኣመተ ናይ መሰረታት (grass-root) ምንቅስቃስ ተጠርኒፍና ክንመርጽ ከምንኸእል ምሉእ እምነት ኣለና። ኣብ ወጻኢ ሃገራት ናይ ዝርከቡ ኤርትራውያን ሙሉእ ውክልና ዘለዎ ኣህጉራዊ መሪሕነት ንምምራጽ፡ ኩሉ ኤርትራዊ ብሄር፡ ሃይማኖት፡ ከባቢ፡ ጾታን ባህልን ከይፈለየ ከምዝሰተፍ ምርግጋጽ ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ። እዚ መሰርሕ እዚ ኣብ ኩሉ ኤርትራውያን ዝርከቡሉ ከተማታት፡ ሃገራትን ክፍለ-ዓለማትን ብግቡእ ክካየድ ኣለዎ።

ቐጺሉ ዝቐረበ ዛዕባ ዓለምላካዊ ተበግሶ ካባይ ተበረሱ ኣባይ ከ በጽሖ እንታይ ከ ዓመመ ዝብል ካብቲ ኣቐዲሙ ናብ ህዝቢ ዝተዘርገሖ ሰለስተ ሰነዳት ምርኩስ ብምግባር (1) ህጹጹ ጻዊዒት፡ (2) መደብ ትግባረ ንድፊ (3) ጻዊዒት ደገፍ ንመራሕቲ ሰልፊታት መሰረት ኔሩ፡ ኣብ ሰለስተ ገጻት ዘልዎ ትሕዝቶ ከምዝ ዝስዕብ ቐረቡ።

ቀዳማይ ገጽ ሓይሊ ዕማም። ኣብ ኣወዳድባ ጋንታታት ዓለምላካዊ ተበግሶ (Functional Teams)፡ ሓይሊ ዕማም ስራሓቱ ተማቓቑሉ ክዓም መታን ዝተፍላለዩ ጋንታታት እዩ ኣቐሙ። (1) ጋንታ ጽሓፍቲ - (2) ጋንታ ጎስጓስን ውደባን (3) ጋንታ ዜናን ሓበሬታን (4) ጋንታ ገንዘብን ስንቅን - (5) ጋንታ ህዝባዊ ርክባት - (6) ጋንታ መጽናዕቲ - (7) ጋንታ ሕጋዊ ጉዳይት ከም ኡ እውን (8) ጋንታ ሓበሬታን ቴክኖሎጂን።

እቲ ካልኣይ ገጽ ድማ፡ ጎስጓስን ሓበሬታን መደብ (Public awareness and dissemination of information) እዚ ዕማም እዚ ኣብ መራኸቢ ቡዙሃን እንዳቐረብና ሓቤሬታ ኣብ ምዝርጋሕ ተታሓሒዝናዮ ዘለና ጉዳይ እዩ። ጎኒ-ጎኒ እዚ ድማ፡ ምስ ካልኣት ምስዚ ጥርናፊ ዝመሳሰሉ ጥርናፊታት ርክባትን ልዝብን ይቐጽል ኣሎ።

እቲ ሳልሳይ ገጽ ናይኩልና ዓቢ ስርሕ ዝሓትት ዘሎ ከባባዊ/ከተማዊ ውደባ (Ground mobilization) ንመራሕቲ ክንመርጽ ዘኸእል ምድላዎት እዩ።

እቲ ናይ መወዳእታ ዛዕባ ዝቐጸለ ሕቶን ሪኢቶን ካብ ተሳተፍቲ እዩ ኔሩ። ካብቲ ቡዙሕ ሕቶታት ዝቐረበ እዚ ዝስዕብ እዩ ኔሩ።

1. ሕቶ፣ ካብቲ ናብ ህዝቢ ዝተላእከ ደገፍ ሕቶ መራሕቲ ሰልፍታት እዩ ኔሩ። ካብቶም መራሕቲ ክንደይ መሊሶም እንታይ ከበሉ?
መልሲ፡ ዛጊት እቶም ዝበጸሕናዮም መራሕቲ መልሶም ኣዝዩ ዘተባብዕ እዩ ንኣባላቶም ሱታጌም ከዕዝዙ ምኽኛም ቃል ኣትዮሙልና ኣለው። ገሊኡም ድማ ኣብ ናይ መሪሕነቶም ልዝብ ኣካይዶም ክምሉሱልና ሙኸኛም ቃል ኣትዮም ኣለው።
2. ሕቶ፣ ኤርትራዊ በርጌሳዊ ማሕበራት ኣለዎ፣ ነዘን ማሕበራት ንምርካብ ዝገበርኹም ጸዕሪ ኣሎዎ? ምስተን ኣቀዲመን ዝቐመጠ በርጌሳዊ ማሕበራት ዓለምላካዊ ተበግሶ እንታይ እዩ ፉሉይነቱ?
መልሲ፡ (1) ዛጊት ቡዙሕ ርኽክብ ይግበር ኣሎ፣ ከም ኣብነት ምስ ኣብ ምዕራብ ጀርመን ዝርከብ “ናጻ ምንቅስቃስ ኤርትራዊያን ንዲሞክራሲ ኣብ ኤርትራ” ጻዊዕትና ሰሚዶም ባዕላቶም ካብ ዝረኸቡና እዮም እቲ ልዝብና ምስእም ክቐጽል እዩ። ኣብ ሃገረ ሆላንድ፣ ቨደን፣ ዓባይ ብርጣንያ ዝርከቡ ድማ ኣባላት ሓይሊ ዕማም ስለዘለው ብዑቱብ ንክታተሉ ኣለና። (2) ዓለምላካዊ ተበግሶ ፉሉይነቱ ከምቲ ስሙ ዝሕቡሮ ኣብ ሓደ ቦታ ተሓጺሩ ዝተርፍ ዘይኮነ ኣብ መላእ ዓለም ኤርትራዊ ሕጋዊ ውክልና ዘለዎ መራሕቲ ክመርጽ ዝጽዕር እዩ፣ ዕማሙ ድማ ሓንሳእ ዓለማዊ መሪሕነት ምስተመረጸ ስርሑ ዮብቅዕ።
3. ሕቶ። ምስ መድረኽ እንታይ እዩ ፍልልይኩም፣ ዝምድንኡ ከ እንታይ እዩ?
መልሲ፡ ኣብ ክንዲ ፍልልያት ኣብቲ ሓድ ዝገብረና ኣድሂብካ ምስራሕ ስለዝበልጽ። ክልቲኛ ኣብ ኤርትራ ስርዓተ ሕግ ክነግስ እንጽዕር ወገናት እና፣ እዚ ድማ ልዕሊ ዝኾነ ነገር ዓቕምና፣ ሓይልና፣ ጸዕርታትና ነቲ ገባቲ፣ ኣግላሊ ዲክተታራዊ ሃገር ብሃገራ ኣብሕሰም ተቲትዎ ዘሎ ስርዓት ብሓደ ክንገጥም ልዕሊ ዝኾነ ነገር ሓደ ይገብረና። እዚ ስለዝኾነ ድማ ኣባላቶም ነብሶም ወኪሎም ኣብ ዓለምላካዊ ተበግሶ ክሳተፉ ይክእሉ፣ ዓለምላካዊ ተበግሶ ድማ ንሰልፍታት ባይታ ዘጣጥሕ ኣካል ኸከውን ሙሉእ እምነት ኣሎና።
4. ሕቶ፣ ኣብ ንህዝቢ ዝተላእኸ ጽሑፋት ኣባላት ሓይሊ ዕማም ዓለምላካዊ ተበግሶ ኣብ ምርጫ ኸኣትው ኣየፍቕድን ይብል፡ ስለዚ (1) እዚ ውሳኔ ካብ ሓላፊነት ምህዳምዶ ኣይመስልን? (2) ብቅዓት ዘለዎ ሓይሊ ሰብ ከም ምኽሳር'ዶ ኣይመስልን?
መልሲ፡ እቲ ሓሳብ ሓይሊ ዕማም ዓለምላካዊ ተበግሶ ስልጣን ናይ ምሓዝ ህቕና ከምዘይብሉ ንምንጻር፣ ኣብ ህዝቢ ድማ ጥርጣረ ከይፈጥር እሞ ተሳታፊነት ከይጎድል ብዝብል ሓሳብ እዩ ኣብ ስምምዕ ተበጺሑ፣ ድሓር ድማ ክሳብ ሓፋሽ ዝተበገሰ ቡዙሓት ኪኢላታት፣ ፈላጣት፣ በላሕቲ፣ ዓቕሚ ሰብ ከም ዘለዉ ድማ እምነት ኣሎና። እቲ ዋና ነገሩ ምትእምማን ተፈጠሩ፣ ሕልና እንተዓብዩ፣ መራሕቲ ይሳኡ ኣይንበልን። እቲ ካልእ ድማ ህዝቢ ባይቶታቱ ኣብ ዘቐመሉ እዋን ናቱ ሕጊ ክህልዎ ስለዝኾነ፣ እዚ ናትና መበገሲ ደኣ እምበር ቐደይ ሕጊ እውን ኣይኾነን።

ዓለምላካዊ ተበግሶ ሓይሊ ዕማም

31 August 2016